

Certifikát číslo: 140300905

AQE advisors a.s.

Ratingové hodnocení

Statutární město Chomutov

IČ: 00261891

B+ /AQE

**Bonitní subjekt, s dobrou schopností splácet své závazky,
doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu.**

2013

Datum vystavení: 29. 10. 2014

.....
Ing. Jan Obrovský

Ekonomické hodnocení Statutárního města Chomutov

B+/AQE

Bonitní subjekt, s dobrou schopností splácet své závazky,
doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu.

Obsah

1	Úvod.....	3
1.1.	Individuální (absolutní) ukazatele	4
1.2.	Poměrové (relativní) ukazatele	5
2	Analýza hospodaření Statutárního města Chomutov.....	7
3	Ekonomické hodnocení.	9
4	Komplexní hodnocení hospodaření Statutárního města Chomutov.....	11
5	Přidělení ekonomického hodnocení.....	13
6	Komplexní hodnocení Statutárního města Chomutov.....	14
6.1	Porovnání hospodaření.....	14
6.2	Ekonomické hodnocení hospodaření.....	14
	Seznam tabulek a grafů.....	16
	Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.....	17
	Seznam použitých zkratk	17
	Ukazatele ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.	18

1 Úvod

Účelem ekonomického hodnocení hospodaření statutárního města Chomutova (SMCH) je ověření jeho ekonomické stability, posouzení jeho schopnosti dostát všem jeho závazkům v dohodnutých objemech a lhůtách. Hodnocení je zpracováno s využitím počítačového programu FISO.

Použité podklady:

- dosažené skutečnosti (účetnictví) let 2009 – 2013,
- rozpočty let 2009 – 2013,
- dluhová služba.

Na základě analýzy hospodaření v minulosti bylo pro stanovení posuzování hospodaření a jeho optimálního nastavení zvoleno dvanáct ukazatelů, které slouží pro přidělení ekonomického hodnocení.

Přínos ekonomických ukazatelů:

- Podklad pro optimalizaci nakládání s rozpočtem a zefektivnění hospodaření.
- Další zdroj informací pro hodnocení ekonomické situace a výkonnosti sledování využívání veřejných prostředků.
- Využitím SW FISO ve spojení s jeho hodnocením pomocí navržených ekonomických ukazatelů, dává vedení města podklady pro případné korekce budoucího vývoje hospodaření.

Materiál je rozdělen do dvou částí. První část porovnává ekonomické chování statutárního města v období pěti let, druhá část hodnotí hospodaření SMCH na základě definovaných ukazatelů. Obě části jsou mezi sebou logicky propojené. Lze konstatovat, že jednotlivé individuální (absolutní) ukazatele jsou získávány přímo z účetních dat a jsou součástí poměrových (relativních) ukazatelů. Tato kategorie poměrových ukazatelů je získávána sekundárně výpočty ze známých (definovaných) individuálních ukazatelů. Umožňuje zohlednit velikost hodnocených ÚSC a srovnávání na jednotkové výkony.

Na základě provedených analýz a vyhodnocení ekonomického hodnocení budou identifikovány oblasti, které se nejvíce podílejí na deformaci jednotlivých ukazatelů hospodaření.

1.1. INDIVIDUÁLNÍ (ABSOLUTNÍ) UKAZATELE

Ekonomické hodnocení vychází z faktu, že hospodaření ÚSC je založeno na sledování příjmů a výdajů.

1. **Příjmy** ÚSC jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.
2. **Výdaje** jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb municipality včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí důkladně analyzovat vynakládané finance.
3. Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji se nazývá **provozní přebytek**. Jsou to prostředky, které zůstávají obci zpravidla na financování investičních záměrů. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (od 1. ledna do 31. prosince daného roku) se nazývá **saldo rozpočtu** (celkové saldo rozpočtu). Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování tohoto indikátoru se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z úspor hospodaření z minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že obec/město nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek musí pak pokrýt buď prodejem majetku, nebo úvěrem.
4. **Index provozních úspor** vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů města. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 20 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele. Tento i následující ukazatel (index dluhové služby) jsou využívány i v poměrových ukazatelích
5. **Ukazatel dluhové služby** vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25%. Dluhová služba je definována jako součet splátek jistin a finančních prostředků použitých na úhradu úroků z přijatých úvěrů. Dluhová základna je hodnota celkových příjmů po konsolidaci.

1.2. POMĚROVÉ (RELATIVNÍ) UKAZATELE

Ukazatele, kromě ekonomického hodnocení, slouží také k vytvoření přehledu o ekonomické výkonnosti ÚSC s akcentem na rozpočtový proces, plnění rozpočtů, dluhovou službu, naplňování daňových i nedaňových příjmů a efektivnost využití externích zdrojů financování.

Jsou také zdrojem informací pro hodnocení ekonomické situace a výkonnosti, sledování využívání veřejných prostředků. Jsou důležitým podkladem, který slouží k zefektivnění využívání veřejných prostředků (nakládání s rozpočtem) a hospodaření ÚSC. Srovnávání s průměrnými hodnotami ukazatelů a indexů dává podklady k identifikaci možných rezerv a nedostatků.

Ukazatele jsou posuzovány jednotlivě k definovanému rozpětí a přiřazuje se jim číselná hodnota. Posouzení všech ukazatelů (i s ohledem na ekonomické chování města) pak dá výsledné hodnocení subjektu.

Hodnocení subjektu je rozčleněno do pěti skupin. Každá skupina je věnována určitému souboru ukazatelů, který posuzuje jeden konkrétní aspekt výsledků hospodaření ÚSC. První čtyři skupiny se týkají hlavních ukazatelů subjektu, poslední se zaměřuje na specifické aspekty jeho hospodaření.

Analýza ekonomického hodnocení je zaměřena na zjištění:

- soběstačnosti subjektu na běžných příjmech,
- finanční závislosti na běžných příjmech,
- podílu prostředků vznikajících u subjektu na běžných příjmech,
- podílu neinvestičních výdajů na celkových výdajích,
- podílu investičních a neinvestičních výdajů,
- spotřeby neinvestičních výdajů z běžných příjmů,
- spotřeby celkových výdajů z běžných příjmů,
- podílu neinvestičních výdajů na celkových příjmech,
- porovnání úspor s běžnými příjmy,
- doby splatnosti dluhu z provozních prostředků,
- potřeby vyčlenění běžných prostředků na splátku dluhu,
- míry samofinancování investic.

Přehled sledovaných ukazatelů

a) **Příjmy** - analýza příjmů v sobě zahrnuje porovnání celkových, běžných (provozních) a kapitálových příjmů. Běžné příjmy jsou nejdůležitější složkou v příjmové oblasti. Zahrnují v sobě mimo jiné příjmy ze sdílených a výlučných daní, místních poplatků, správních poplatků, příjmy za poskytování služeb, pronájmu majetku a provozních dotací.

- soběstačnost obce na opakujících se příjmech: **BP / CP**
- podíl prostředků vznikajících na obci k běžným příjmům: **MP / BP**

b) **Výdaje** - analýza výdajů porovnává neinvestiční, investiční a celkové výdaje subjektu. Neinvestiční výdaje jsou úzce spojeny nejen s rozvojem služeb pro obyvatelstvo, ale i s položkami, které jsou minimálně ovlivnitelné (mzdy, úhrada energií, dopravní obslužnost atd.)

- vyjadřuje podíl neinvestičních výdajů na celkových výdajích: **BV / CV**

c) **Výsledky hospodaření** - analýza hodnotí, v jakém poměru jsou běžné příjmy a neinvestiční výdaje. Jejich vzájemný poměr vypovídá o hospodaření subjektu. Přebytek běžných příjmů slouží k financování dluhové služby, investic a tvorbě rezerv. Opačný poměr pak vyjadřuje, že subjekt žije na „dluh“.

- index provozních úspor: **PP / BP**
- míra samofinancování investic: **PP / KV**
- spotřeba běžných příjmů celkovými výdaji: **BP / CV**
- spotřeba kapitálových příjmů investičními výdaji: **KP / KV**

d) **Dluhová služba** - analýza dává přehled o zadluženosti subjektu. V kombinaci s ostatními ukazateli (provozní přebytek /saldo provozního rozpočtu/, běžné příjmy atd.) lze usuzovat na schopnost subjektu dostát svým závazkům.

- za kolik let je ÚSC schopen splatit dluh z provozního přebytku: **CDS / PP**
- procento běžných příjmů potřebných na splácení dluhu: **DS / BP**
- index dluhové služby (kolik % příjmů se spotřebuje na splácení úvěrů) **DS / DZ**

e) **Rozpočtové hospodaření** - Doplnující údaje ukazující na hospodaření subjektu v oblasti provozního rozpočtu.

- finanční nezávislost: **DNP / CP**

f) **Obecné** - týkají se např. prodeje majetku.

- objem prostředků z prodeje majetku k celkovým příjmům: **PM / CP**

2 Analýza hospodaření Statutárního města Chomutov

Hodnocení subjektu bylo provedeno na základě analýz příjmů, výdajů, výsledků hospodaření a ukazatelů dluhové služby ve zkoumaném období 2009 - 2013. V rámci analýzy hospodaření byly vyhodnocovány individuální ukazatele.

AQE advisors, a.s. v rámci analýzy hospodaření SMCH ověřila sestavování a plnění rozpočtu za léta 2009 až 2013 a výsledky hospodaření podle účetnictví, ze kterých vyplynuly tyto obecné závěry:

- rozpočty byly sestavovány vyrovnané
- hospodaření SMCH je průběžně sledováno, o čemž svědčí rozpočtová opatření, v nichž jsou podchyceny úpravy, příp. změny rozpočtu.
- účetnictví je vedeno podrobně, v úrovni interního členění, v souvislosti s rozpočty.

Rekapitulaci účetních dat (hospodaření SMCH) zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 1: Vývoj hospodaření SMCH v letech 2009 – 2013

Text (tis. Kč)	Sk. 2009	Sk. 2010	Sk. 2011	Sk. 2012	Sk. 2013
Daňové příjmy	509 558	538 541	578 982	566 405	623 034
Nedaňové příjmy	100 769	107 157	109 038	78 776	76 736
Provozní dotace	273 904	297 532	299 916	105 125	79 668
Běžné příjmy	884 231	943 230	987 936	750 305	779 439
Kapitálové příjmy	40 641	186 164	50 569	21 037	22 508
Investiční dotace	43 824	265 673	234 927	175 579	401 536
Kapitálové příjmy celkem	84 465	451 836	285 496	196 617	424 043
Příjmy celkem	968 696	1 395 066	1 273 432	946 922	1 203 482
Běžné výdaje	761 381	778 037	860 099	649 977	643 967
Kapitálové výdaje	248 432	842 372	580 851	653 148	135 491
Výdaje celkem	1 009 813	1 620 409	1 440 949	1 303 125	779 459
Saldo bez financování	-41 117	-225 343	-167 517	-356 202	424 023
Uhrazené splátky jistiny	1 160	361 510	1 154	0	0
Přijaté půjčky	0	370 350	180 000	260 000	0
Fin.prostředky minul.let	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	102 059	129 726	1 497	4 234	-326 477
Financování	100 899	138 566	180 343	264 234	-326 477
Příjmy všechny	1 070 755	1 895 142	1 454 929	1 211 156	1 203 482
Výdaje všechny	1 010 973	1 981 919	1 442 104	1 303 125	1 105 936
Saldo úplné	59 782	-86 777	12 825	-91 968	97 546
Provozní přebytek (PP)	122 850	165 193	127 837	100 329	135 471
Rozdíl PP a splátky jistiny	121 690	-196 317	126 683	100 329	135 471
Index provozních úspor (%)	13,89	17,51	12,94	13,37	17,38
Dluhová základna	968 696	1 395 066	1 273 432	946 922	1 203 482
Dluhová služba	1 582	364 568	3 986	8 339	4 602
Dluh. služba/dluh.základna (%)	0,16	26,13	0,31	0,88	0,38

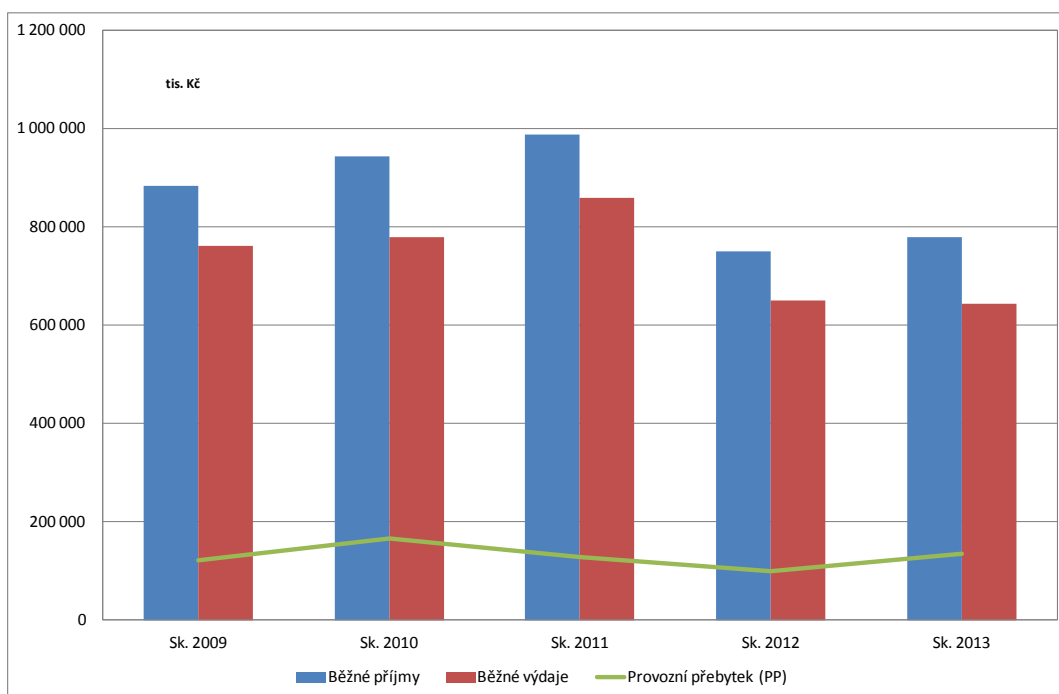
Pokles provozních příjmů i výdajů je způsoben změnou výplatního místa sociálních dávek (převod z magistrátu na úřad práce). Po eliminaci této skutečnosti lze konstatovat, že provozní

příjmy rostou rychleji než provozní výdaje. Provozní přebytek je ve všech hodnocených letech kladný, oproti roku 2009 doznal v roce 2013 nárůst 12,6 mil. Kč. SMCH patří mezi města, u kterých **se projevila kladně** změna zákona o rozpočtovém určení daní jejich navýšením v roce 2013.

Hodnota indexu dluhové služby je v celém období téměř konstantní. Výjimkou je rok 2010, kdy došlo k jednorázové úhradě revolvingového úvěru v rámci přijatých dotací z IPRM.

Celkové příjmy a výdaje jsou závislé na investiční aktivitě SMCH. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2011 (cca 1,4 mld. Kč). Tento rok také byla identifikována nejvyšší investiční aktivita SMCH (ve výši přes 840 mil. Kč).

Graf č. 1: Vývoj provozních příjmů a výdajů SMCH v letech 2009 – 2013

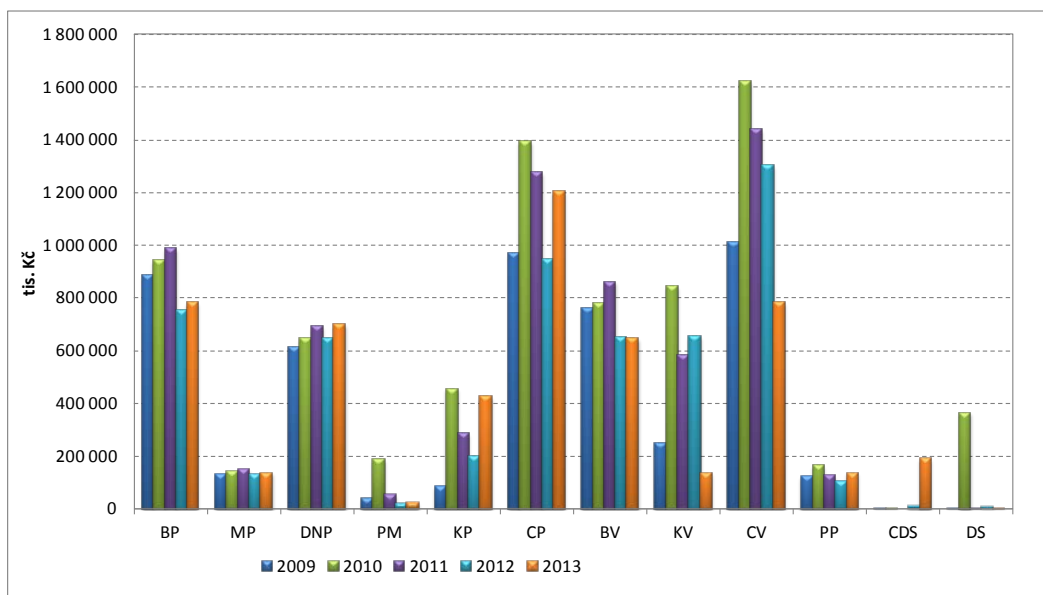
3 Ekonomické hodnocení.

Prvním krokem pro vyhodnocení hospodaření SMCH bylo získání podkladů, nutných k naplnění poměrových ukazatelů. Tyto ukazatele jsou klíčovým zdrojem pro určení výsledného ocenění hospodaření SMCH. Výsledné hodnoty pro výpočet finančního hodnocení byly zanalyzovány. Na základě jejich vývoje v hodnoceném období bylo nutné identifikovat meziroční „výkyvy“ v hodnotách jednotlivých ukazatelů (např. od roku 2012 změna výplatního místa sociálních dávek). Skutečné hodnoty hospodaření analyzovaných let zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 2: Hodnoty pro výpočet finančního hodnocení SMCH

Ukazatel (tis. Kč)	2009	2010	2011	2012	2013
běžné příjmy	884 231	943 230	987 936	750 305	779 439
místní běžné příjmy	130 964	138 843	148 006	130 571	134 759
daňové a nedaňové příjmy	610 327	645 698	688 020	645 181	699 770
prodej majetku	40 641	186 164	50 569	21 037	22 508
kapitálové příjmy	84 465	451 836	285 496	196 617	424 043
celkové příjmy	968 696	1 395 066	1 273 432	946 922	1 203 482
běžné výdaje	761 381	778 037	860 099	649 977	643 967
kapitálové výdaje	248 432	842 372	580 851	653 148	135 491
celkové výdaje	1 009 813	1 620 409	1 440 949	1 303 125	779 459
provozní přebytek	122 850	165 193	127 837	100 329	135 471
celková dluhová služba	2 320	1 160	0	8 840	187 686
dluhová služba	1 221	364 267	3 173	7 078	3 533

Graf č. 2: Grafické vyjádření hodnotících ukazatelů 2009 – 2013

Přepočtem poměrů jednotlivých ukazatelů s přihlédnutím k vahám pro jednotlivé roky a jednotlivé ukazatele jsou určeny hodnoty ukazatelů, které jsou určující pro ekonomické hodnocení SMCH.

Tabulka č. 3: Ukazatele pro finanční hodnocení SMCH

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	trend
BP/CP	14,4	0	6,4	8,4	0	5,8	—
MP/BP	7,56	7,98	8,4	11,76	12,32	9,6	↗
BV/CV	10,08	15,2	16	16,8	7,04	13,0	↗
DS/BP	12,6	0	14	14,7	15,4	11,3	↗
PP/BP	2,52	5,32	1,4	2,94	6,16	3,7	—
DNP/CP	7,2	1,9	5	9,45	6,6	6,0	↗
BP/CV	6,48	0	0	0	8,8	3,1	—
PP/KV	2,52	0,76	0,8	0,42	4,4	1,8	↘
PM/CP	1,44	0	1,6	2,1	2,2	1,5	↗
CDS/PP	9	9,5	10	10,5	8,8	9,6	—
DS/DZ	9	0,95	10	10,5	11	8,3	↗
KP/KV	0,9	1,71	1,6	0,84	2,2	1,5	—
celkem	83,7	43,3	75,2	88,4	84,9	75,1	
hodnocení	69,8	36,1	62,7	73,7	70,8	62,6	
Hodnocení	příjemný	podprůměrný	příjemný	dobrý	dobrý	příjemný	

↗ - Ukazatele pozitivně ovlivňující hospodaření SMCH

↘ - Ukazatele negativně ovlivňující hospodaření SMCH

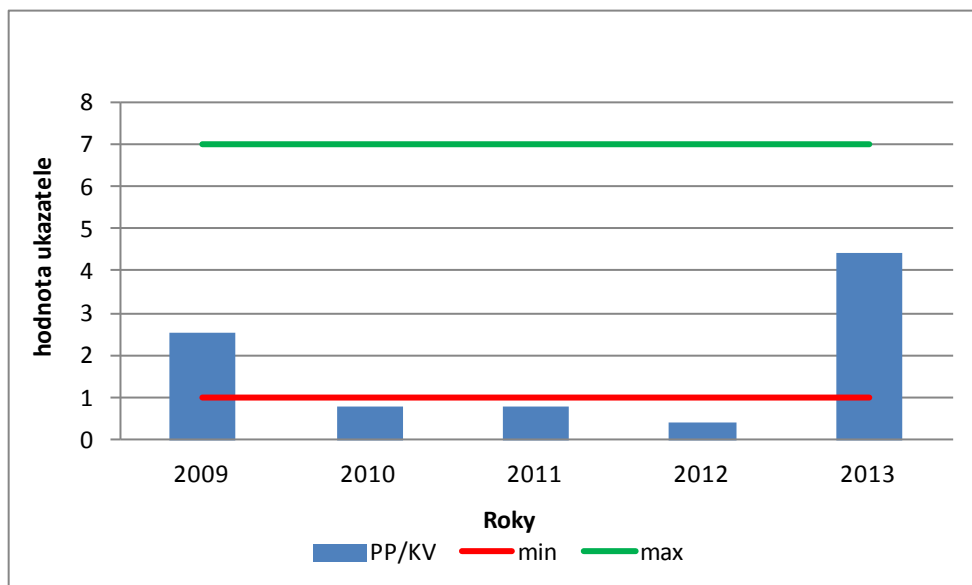
— - Ukazatele neutrální (nemající směrodatný vliv na průběh hospodaření)

Tabulka č. 4: Význam slovního vyjádření ekonomického hodnocení

Body		Charakteristika
0	10	nezpůsobilý
11	20	sporný
21	30	nevhodný
31	40	podprůměrný
41	50	průměrný
51	60	vyhovující
61	70	příjemný
71	80	dobrý
81	90	velmi dobrý
91	100	výborný

Následující graf znázorňuje negativně ovlivňující ukazatele hospodaření SMCH.

Graf č. 3: Míra samofinancování investic (PP/KV)

4 Komplexní hodnocení hospodaření Statutárního města Chomutov

Výše celkových příjmů je závislá na kapitálových příjmech (zejména na investičních dotacích) a na hodnotách obdržných provozních dotací. Výše provozních dotací je pak závislá na změně souvisejících zákonů (sociální dávky, dotace na výkon státní správy atd.). Zatímco výše finančních prostředků na výplatu sociálních dávek hospodaření města neovlivní (ekvivalentní změna na straně příjmů a výdajů), výše dotace na výkon státní správy (přenesená působnost) do hospodaření zasáhne citelněji.

Tabulka ukazatelů pro SMCH zobrazuje kromě vývoje ukazatelů i jejich průměrné hodnoty z účetní skutečnosti za období 2009 – 2013.

Vyhodnocení hodnot ukazatelů:

Silné stránky

- Nízká zadluženost města
- Uvážlivá politika při prodeji majetku
- Dobré výsledky provozního hospodaření

Tyto závěry podporují hodnoty ukazatelů MP/BP, BV/CV, DNP/CP, DS/BP, PM/CP, DS/DZ.

Slabé stránky

- Míra samofinancování investic.

Vývoj ukazatelů není rovnoměrný, v některých letech dosahují specifických hodnot. Jedná se především o ukazatel BP/CP (2010, 2013), DS/BP (2010), DNP/CP (2010), BP/CV (2010 – 2012) a DS/DZ (2010), což samo o sobě dokládá, že zejména rok 2010 (pokračující celosvětová ekonomická krize) zasáhl citelně do hospodaření města.

Provozní příjmy - kopírují svým vývojem neinvestiční přijaté transfery, což v konečném důsledku znamená, že jejich vývoj je závislý na celostátně platné legislativě (změna výplatního místa sociálních dávek).

Provozní výdaje - jsou také do jisté míry závislé na změně zákonů, ale projevuje se u nich též nárůst inflace a rozhodnutí o provozních výdajích, která jsou v kompetenci SMCH.

Místní příjmy – ovlivnění výše místních příjmů je závislé na místních poplatcích. I místní příjmy jsou závislé na celostátní legislativě (konkrétně „Odvody z VHP“). Místní příjmy ovlivňují jak místní podmínky (obecně závazné vyhlášky, možná regulace hazardu), tak i změny v legislativě.

Investiční výdaje - SMCH vyvíjí po celé sledované období investiční aktivitu. Nejvíce prostředků na investice vynaložilo v roce 2010 (cca 650 mil. Kč). Investice jsou kryty zejména z investičních dotací a přijatých úvěrů.

Dlouhodobé závazky – jejich výše je ovlivněna přijatým revolvingovým úvěrem zejména na realizaci projektů z IPRM. Jeho úhrada bude realizována z obdržených vratek dotací. S finančními prostředky na splátky SMCH disponuje a v tuto chvíli je výhodně zhodnocuje.

Index dluhové služby - pohybuje se pod 1% (vyjma již zmíněné hodnoty v roce 2010), tzn. nepřekročil 25% hranici, stanovenou usnesením vlády č. 1395 z roku 2008, o monitoringu hospodaření obcí.

5 Přidělení ekonomického hodnocení

Společnost AQE advisors a.s. vypracovala v rámci projektu „Moderní úřad - rozvoj, strategie, procesy, efektivita, vzdělávání“ statutárního města Chomutov ekonomické hodnocení hospodaření města za roky 2009 - 2013.

Účelem ekonomického hodnocení hospodaření statutárního města Chomutov bylo ověření jeho ekonomické stability, posouzení jeho schopnosti dostát všem jeho závazkům v dohodnutých objemech a lhůtách. Ekonomické hodnocení je výsledkem analýzy hospodaření let 2009 - 2013. První část porovnává ekonomické chování města v období pěti let, druhá část hodnotí hospodaření SMCH na základě definovaných ukazatelů.

Ekonomická analýza zkoumala vývoj hospodaření SMCH v hodnoceném období, posuzovala vývoj rozpočtu v jednotlivých letech a zhodnotila reakci na objektivní odchylky účetní skutečnosti vůči rozpočtu, tj. provádění rozpočtových opatření. Vyhodnocení hospodaření pak probíhalo po naplnění základních (individuálních) ukazatelů z účetních dat. Byly stanoveny poměrové (relativní) ukazatele a na základě definovaného rozpětí jednotlivých ukazatelů a jejich vývoje v čase (viz. Ukazatele ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.) bylo přistoupeno k udělení ekonomického hodnocení SMCH

Po zhodnocení hospodaření SMCH přiděluje AQE advisors, a.s. statutárnímu městu ekonomické hodnocení na úrovni

B+

Bonitní subjekt, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu.

6 Komplexní hodnocení Statutárního města Chomutov

Vypracované hodnocení vychází z analýzy hospodaření SMCH v období let 2009 - 2013. Celý materiál byl rozdělen do dvou ucelených částí. První porovnává ekonomické chování SMCH v období let 2009 - 2013, druhá se zabývá hospodařením SMCH na základě nastavených hodnot 12ti základních ukazatelů.

6.1 POROVNÁNÍ HOSPODAŘENÍ

Výše celkových příjmů je závislá na kapitálových příjmech (zejména na investičních dotacích) a na hodnotách obdržených provozních dotací. Výše provozních dotací je pak závislá na změně souvisejících zákonů (sociální dávky, dotace na výkon státní správy atd.). Zatímco výše finančních prostředků na výplatu sociálních dávek hospodaření SMCH neovlivní, výše dotace na výkon státní správy (přenesená působnost) do hospodaření zasáhne citelně.

Běžné výdaje ve sledovaném období nabývají téměř konstantních hodnot. Kapitálové výdaje pak souvisí s investiční aktivitou a záměry SMCH. Nejvyšší jsou v roce 2010.

Index dluhové služby v celém období je téměř konstantní.

6.2 EKONOMICKÉ HODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ

V obecné rovině nebyly shledány žádné nedostatky. SMCH dodržuje ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočty v jednotlivých letech jsou schvalovány vyrovnané pomocí položky financování. Během roku jsou prováděny změny rozpočtu formou rozpočtových opatření.

Jedním z nejdůležitějších ukazatelů, který slouží k rychlé orientaci v hospodaření územního samosprávného celku, je hodnota rozdílu provozního přebytku (saldá provozního rozpočtu) a splátek jistin.

Saldo provozního rozpočtu je definováno jako rozdíl provozních (běžných) příjmů a výdajů. Běžné příjmy obsahují daňové příjmy (třída 1 rozpočtové skladby), nedaňové příjmy (třída 2 rozpočtové skladby) a přijaté běžné transfery (seskupení položek 41 rozpočtové skladby). Běžné výdaje zahrnují činnosti, evidované ve třídě 5 rozpočtové skladby.

U provozního rozpočtu (saldo běžných příjmů a výdajů), lze definovat tři základní vztahy mezi příjmy a výdaji:

1. běžné příjmy jsou rovny běžným výdajům
2. běžné příjmy jsou menší než běžné výdaje

Tyto dva vztahy ukazují na zhoršené hospodaření. První možnost vyjadřuje tu skutečnost, že územní samosprávný celek je svými provozními příjmy schopen krýt pouze provozní výdaje. Druhá možnost odráží ještě horší skutečnost, kdy územní samosprávný celek není schopen svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. V obou případech už není schopen pokrýt svou dluhovou službu. To ve svém důsledku znamená, že minimálně dluhová služba je hrazena z kapitálového rozpočtu, tj. prodejem majetku. A pokud by tento trend pokračoval v delším ča-

sovém horizontu, znamenala by tato skutečnost vážné ohrožení hospodaření územního samosprávného celku, které by v konečném důsledku mohlo vést až k jeho neúměrnému zadlužení.

3. běžné příjmy jsou vyšší než běžné výdaje

Z předcházejícího textu vyplývá, že pouze tato nerovnost běžného rozpočtu vede k dobrému hospodaření. Saldo běžného rozpočtu (mělo by být vyšší, než je výše splátek jistin) lze použít na úhradu dluhové služby a dále slouží i k částečnému pokrytí investičních potřeb územního samosprávného celku.

Z ekonomického hodnocení, na základě posouzení základních identifikátorů, vyplývají následující skutečnosti:

- Výše provozního přebytku (tabulky č. 1 a 2) dosahuje kladných hodnot. Provozní přebytek určuje finanční prostředky, které SMCH použije v první řadě na úhradu splátek jistin.
- Ukazatel „rozdíl provozního přebytku a splátek jistin“ by měl být vždy kladný. Toto tvrzení (po eliminaci finančních transakcí, týkajících se revolvingového úvěru) splňují hodnoty ve všech letech (v roce 2010 je hodnota ukazatele kryta přijatou vratkou investičního transferu).
- Ukazatel dluhové služby nepřekračuje limit 25 %, stanovený usnesením vlády č. 1395 z roku 2008, o monitoringu hospodaření obcí. I na základě těchto zjištěných skutečností a s přihlédnutím k hodnotám aktualizovaného rozpočtového výhledu bylo SMCH přiděleno hodnocení v první třetině tabulky „Ekonomické hodnocení“ (viz příloha).

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1:	Vývoj provozních příjmů a výdajů SMCH v letech 2009 – 2013.....	8
Graf č. 2:	Grafické vyjádření hodnotících ukazatelů 2011 – 2013	9
Graf č. 3:	Míra samofinancování investic (PP/KV).....	11
Tabulka č. 1:	Vývoj hospodaření SMCH v letech 2009 – 2013.....	7
Tabulka č. 2:	Hodnoty pro výpočet finančního hodnocení SMCH	9
Tabulka č. 3:	Ukazatele pro finanční hodnocení SMCH	10
Tabulka č. 4:	Význam slovního vyjádření ekonomického hodnocení.....	10

Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.

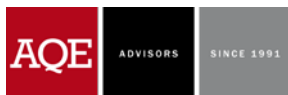
A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Seznam použitých zkratk

- BP – běžné příjmy
- KP – kapitálové příjmy
- MP - místní běžné příjmy
- DNP – daňové a nedaňové příjmy (tř. 1 a 2)
- CP – celkové příjmy
- PM – prodej majetku
- BV – běžné výdaje
- KV – kapitálové výdaje
- CV – celkové výdaje
- CDS – celková dluhová služba
- DS – dluhová služba v roce (splátky jistin z přijatých úvěrů nebo půjček a úroků)
- DZ – dluhová základna v roce (celkové příjmy)
- PP - provozní přebytek (BP – BV)
- Sk. – hodnoty účetních dat v daném roce
- SMCH – statutární město Chomutov
- FISO – Finanční Informační Systém Obcí
- ÚSC – územní samosprávný celek

Ukazatele ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.

Ukazatel	Text	Význam ukazatele	Pozitivní vývoj
bp/cp	běžné příjmy /	soběstačnost obce na opakujících se příjmech	růst
	celkové příjmy		
mp/bp	místní příjmy /	podíl prostředků vznikajících na obci k opakovaným příjmům	růst
	běžné příjmy		
bv/cv	běžné výdaje /	krytí investičních výdajů mimořádnými příjmy formou prodeje majetku nebo investičními dotacemi	pokles
	celkové výdaje		
ds/bp	dluhová služba /	procento opakovaných příjmů, které je třeba vyčlenit na splácení dluhu	pokles
	běžné příjmy		
pp/bp	provozní přebytek /	porovnání úspor s opakujícími se příjmy	růst
	běžné příjmy /		
dnp/cp	daňové a nedaňové příjmy /	vyjadřuje finanční nezávislost obce na nahodilých příjmech (prodeji majetku, investičních dotacích)	růst
	celkové příjmy		
bp/cv	běžné příjmy /	jaká část opakovaných příjmů se spotřebuje celkovými výdaji	růst
	celkové výdaje		
pp/kv	provozní přebytek /	vyjadřuje míru samofinancování investic	růst
	kapitálové výdaje		
pm/cp	prodej majetku /	objem prostředků z prodeje majetku k celkovým příjmům	pokles
	celkové příjmy		
cds/pp	celková dluhová služba	vyjadřuje za kolik let je obec schopna splatit dluh z provozního přebytku	pokles
	provozní přebytek		
ds/dz	dluhová služba /	podíl nákladů dluhové služby na potenciálních zdrojích jejich krytí (dl. základna je ekvivalentem celkových příjmů)	pokles
	dluhová základna		
kp/kv	kapitálové příjmy /	krytí investičních výdajů municipality kapitálovými zdroji (prodej majetku, investiční dotace)	růst
	kapitálové výdaje		

Zpracovatel: Ing. Jan Obrovský
AQE advisors, a.s.
třída Kpt. Jaroše 1944/31
602 00 Brno

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno, říjen 2014